

ਕਲਗੀ

Kalgi

Dr. Anurag Singh

ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ੨੦੦੯ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੱਲਗੀ
ਨਾਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਅੰਰ ਨਾ ਹੀ ਭਾਈ
ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਇਕ ਕੱਲਗੀ ਬਾਰੇ ਦ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਸ਼ਿਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਸਤੂ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜੀ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਫੈਸਲਾ ਜਲਦੀ ਲਵੇ ਤਾਂ ਕੌਮ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹੁਣ ੧੪ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਛੁਪੀ ਹੈ।

DOCUMENTS PROVING LIES OF THE PROMOTERS OF FAKE KALGI ON AKAL CHANNEL. It appears that AAKAL CHANNEL has Employed Mr.Harpreet Singh Makhu to Promote Anti-Sikh Activies.

Anurag Singh is with Randhir Singh.

11 Oct 2018 ·

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਕ ਨੱਕਲੀ ਕੱਲਗੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੱਖਤ ਸਾਹਿਬ ਉਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ੨੦੦੯ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸਾਜਿਸ਼ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਿਰਦਾਰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਚੁੱਪ ਹਨ। ਪੋਸਟ:੯

=====
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਨਾਕਾਮ ਕੋਝਿਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੁੱਪ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਸੁਰ ਢੂਸਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਬਹਾਰਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਇਸ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ
ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਤੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ:

੧੦੦ ਸੁਨਾਰ ਦੀ ੧ ਲੋਹਾਰ ਦੀ

W.H.Brown(ਡਾਕਲੀਓ ਐਚ ਬਰਾਊਨ) ਜੋ ਕਿ ਲਾਰਡ ਡਲਹੋਜੀ ਦਾ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਨੇ ਲਾਰਡ ਡਲਹੋਜੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਜੁਨ ੧੮੯੮ ਵਿੱਚ ਸਾਉਥ ਕੈਨੀਂਗਸਟਨ ਮਿਊਸੀਅਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੰਗਵਾਈ ਹੈ। ਇਹ ੪ ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਦੱਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗਵਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨੱਖੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(੧) ਪਹਿਲਾ ਪੰਨਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ W.H.Brown ਮਿਊਸੀਅਮ ਨੂੰ ੨੧ ਜੁਨ ੧੮੯੮ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕੱਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨੰਬਰ ੨੭੫੭ ਹੈ।

(੨) ਦੂਸਰਾ ਪੰਨਾ Sir John Domelly ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਇਕ ਆਫਿਸ ਨੋਟ ਹੈ ਜੋ ਸਾਫ਼ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਸਤਾ ੧੮੫੦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਰਡ ਡਲਹੋਜੀ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ W.H.Brown ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਊਸੀਅਮ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(੩) ਤੀਜਾ ਪੰਨਾ W.H.Brown ਦਾ ਨਾਮ, ਪਤਾ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਨਕਾਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਵੱਸਤਾ ਮਿਊਸੀਅਮ ਵਿੱਚ ੧੦ ਜੁਨ, ੧੮੯੮ ਨੂੰ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ੪ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ੧੩ ਅਕਤੂਬਰ, ੧੮੯੮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

(੪) ਚੌਥੇ ਪੰਨਾ ਉਤੇ ਮਿਊਸੀਅਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕੱਲਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ।

ਪ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾ ਦੀ ਪੋਸਟ ਸਬੂਤਾਂ ਸਮੇਤ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥ ਦਾ ਨੱਕਲੀ ਕੱਲਗੀ ਵਾਲੇ ਨਾਇਕ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਸਬੂਤ ਅਕੱਟ ਹਨ।

ਇਹ ਇਕ ਹੀ ਸਬੂਤ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਠੋਸ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ
ਇਕ ਨੱਕਲੀ ਪੇਟੀ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਵੇਚਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤੁਲ ਪਕਤਿਆ।

ਸਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਵੀ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ
ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਹੁਣ ਇਹ ਪੇਟੀ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ।

ਕੱਲਰੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਉਤੇ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਜੰਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਇਸ ਕੱਲਰੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ
ਜੰਤਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਾ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੱਖਤ ਸਾਹਿਬ ਉਤੇ ਚਰਚਾ ਬਾਅਦ ਕੋਈ
ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਕੈਮੀਕਲ ਟੈਸਟ ਹੋਇਆ ਔਰ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਸੱਭ ਖੱਬਰਾਂ ਨੱਖੀ ਕੀਤੀਆ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਹੁਣ
ਵੀ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਹੋਣ ਤਾਂ ਦੱਸਣ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਕੱਲਰੀ
ਬਾਰੇ ਸਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਫੈਸਲਾ ਜਲਦੀ ਲਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੋਸ਼ੇਖਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ ਕਿਉਂਕਿ
ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦ ਸਾਲਾ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਭੁੱਲ-ਚੁੱਕ ਦੀ ਖਿਮਾ।

ਅਨੁਰਾਗ ਸਿੰਘ

੧੧.੧੦.੨੦੧੮।

ਪੇਸਟ ਦਾ ਪੰਨਾ: ੨।।

THE TRIBUNE, CHANDIGARH, WEDNESDAY, JULY 1, 2009

Punjab

Guru's Kalgi reaches holy city

VARINDER WALIA
TRIBUNE NEWS SERVICE

AMRITSAR, JUNE 30

The holy Kalgi (plume) of Guru Gobind Singh was brought here today by a research team, comprising Harpreet Singh Sidhu, Punjab cadre DIG, and Kamaljit Singh Boparai, after 160 years.

The Kalgi was handed over to the Jathedar of Akal Takht, Giani Gurbachan Singh, bypassing the SGPC, which had formed a committee to cross-check its authenticity. However, Sikh leaders, including SGPC secretary Dilmech Singh, HS Boliana, former OSD to then SGPC president Joginder Singh Vedanti, were present at the Rajasansi International Airport to receive the research committee.

The event was kept a "top secret" and the media was informed at the eleventh hour since earlier efforts of Boparai to bring back the Kalgi had courted controversy. Two years ago, former Jathedar of Akal Takht Bhai Ranjit Singh had called upon the Sikhs to boycott the team.

Researchers claimed that they had pieced together facts bit by bit to examine the authenticity of the Kalgi.

The holy Kalgi of Guru Gobind Singh arrives at the Rajasansi International Airport in Amritsar on Tuesday. Photo: Vishal Kumar

The possession of the Kalgi by Maharaja Ranjit Singh has been proved from the records of the Lahore Durbar and numerous other sources. Court records of the Lahore Darbar and the daily diary of Faqir Azzizuddin testify to the manner in which Maharaja Ranjit Singh daily

paid obeisance to the Kalgi.

The fact that Lord Dalhousie took the possession of the Kalgi and later purchased the same from the Court of Directors of the East India Company was also proved from correspondence between the two parties. That the possession of the Kalgi passed to the daughter of Lord Dalhousie and through her to her husband Col WH Broun. Its possession by Colonel Broun is evident from his correspondence with the Victoria and Albert Museum, London, dated 1898. The keeper of the Asian Department at the Victoria and Albert Museum, in a letter dated January, 2006, made it clear that after Lord Dalhousie's death, the Kalgi, along with other relics of Guru Gobind Singh, passed on to his family.

The correspondence with the present descendants of Lord Dalhousie (through daughters) proves that the Kalgi was indeed sold by Col Broun, either privately or through an auction. According to the family, many other valuable items, that came in the possession of Col Broun, were sold in a similar manner. Some items that were not sold by Col Broun continue to be in the possession of the family and the Kalgi is not among those.

ਨਕਲੀ ਕੱਲਰੀ ਦਾ ਸੁਆਗਤ।

ਨਕਲੀ ਕੱਲਰੀ ਦੇ ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਖੱਬਰਾ: ੧੧।

MUNISH BYALA/HT

The *kalgi* supposed to be of Guru Gobind Singh being received at Amritsar airport on Tuesday.

'Kalgi' said to be of Guru Gobind back

Kuldeep Mann

Amritsar, June 30

THE "KALGI" (plume) believed to have been worn by Guru Gobind Singh was today brought back from an undisclosed location in Canada and placed for public viewing at Akal Takht.

Akal Takht Jathedar Giani Gurbachan Singh and predecessor Giani Joginder Singh Vedanti received the relic at the Rajasansi international airport from a team of researchers — IPS officer Harpreet Singh Sidhu and Ludhiana-based Kamaljit Singh Boparai.

Describing it as a "holy cause carried out without any vested interest", Sidhu and Boparai said they had started research to locate the "kalgi" and bring it back with help from many quarters.

As per the records of the Dhamar Parchar Committee of Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, the plume has been brought back after 160 years.

The "kalgi" belonging to Guru Gobind Singh — also called 'Kalgidhar Patshah' (Lord of the plume) — was taken to Sirhind by the Mughal army after the battle of Chamkaur Sahib.

Continued on page 7

'Kalgi' said to be of Guru Gobind Singh back

Continued from Page 1

From there, it was brought to Lahore and deposited in the "toshakhana".

According to one view, Maharaja Ranjit Singh got its possession when he annexed Lahore in 1799. Another view in DPC records says he reclaimed the "kalgi" along with the Kohinoor and other valuables from the King of Afghanistan.

After the Second Anglo-Sikh war, Punjab was occupied by the British forces under Lord Dalhousie, who took control of the "toshakhana". On his pleas, the East India Company in 1851 granted him permission to buy some articles/relics, including the plume, for his personal collection.

Following Lord Dalhousie's demise, his son-in-law Col W.H. Broun in 1898 loaned this "kalgi" to the Victoria and Albert Museum, London, for display.

There is no proper record on how the "kalgi" was retrieved by Col Broun and handed over to his daughters, who finally handed it over to Bamba Duleep Singh, grand-daughter of Maharaja Ranjit Singh and daughter of Duleep Singh.

In 1915, she married Lt Col David Waters, an Army doctor, and shifted to Lahore. She

reportedly displayed the "kalgi" at Gurdwara Shaheedan in Lahore prior to Independence for a couple of days. She passed away in 1957. But, on the basis of her will, her belongings were handed over to her secretary, Pir Karim Baksh Sapra.

Sapra handed over some of Princess' collections to the Pakistan government to be displayed at the National Museum in Lahore. But, he sold the "kalgi" to antique dealers in Lahore from where it was acquired by European collectors.

There is no clear time record about the sale and transfer of "kalgi" to Europe. Even the research team which today brought it back from Canada provided no information on how and why it was shifted to Canada. They refused to disclose the names of the collectors, citing the condition of confidentiality.

Giani Gurbachan Singh, however, approved the authenticity of this relic, maintaining that the photos were verified and accorded authentication by a sub-committee constituted by the SGPC in 2007.

The Jathedar said the decision for the final display of this relic and its preservation would be taken shortly.

ਨੱਕਲੀ ਕੱਲਗੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਖੱਬਰ।।੨॥

Day after, SGPC says Guru's 'kalgi' not to be on public display for now

Jathedar says authentic, Makkar says to be verified; plume to be kept in 'toshakhana'

Kuldeep Mann
Amritsar, July 1

A DAY after creating a hype about the arrival of the "kalgi" (plume) of Guru Gobind Singh from abroad, the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee today decided to discontinue its display for public viewing at the Akal Takht till its authentication was verified.

SGPC president Avtar Singh Makkar said the "kalgi" would not be put on display after tonight and would be shifted to the 'toshakhana' at Darshni Deodi for about 10 days, during which its authentication would be verified and measures taken for its proper preservation.

Akal Takht Jathedar Giani Gurbachan Singh had yesterday not only gone to the airport to receive the "kalgi" but also claimed it was authentic, before ordering its display at the temporal seat. The "kalgi" was on display since then and was viewed by thousands of devotees throughout the day.

Justifying his move, Makkar said, "After all it's a question of the sentiments of the entire community, keenly waiting to have a look at the holy plume worn by Guru Gobind Singh."

He said besides verification of its authenticity, the proper preservation of the "kalgi" was equally important before placing it for display.

Jathedar Gurbachan Singh, however, said there was no doubt about the authenticity of the "kalgi" and it was being shifted for proper preservation. He said it would be back on display after eight to 10 days.

Former Akal Takht Jathedar Giani Joginder Singh Vedanti said the

Devotees paying obeisance to the holy 'kalgi' (plume) of 10th Sikh Guru Gobind Singh, on display at Akal Takht in Amritsar, on Wednesday.

research team which brought the "kalgi" from abroad must come clean by revealing how they got hold of it.

Ludhiana-based businessman Kamaljit Singh Boparai and IPS officer Harpreet Singh Sidhu refused to disclose the names of its collectors, citing reasons of confidentiality.

"The research team approached me in 2007 with claims they had located the 'kalgi' in Canada. But, now they have created doubts by claiming to have received it from England. Why don't they clear this confusion? What is the reason behind keeping the names of its collectors secret? After all they deserve the praise for keep-

ing this rare relic under safe possession," said Giani Vedanti.

He added that as per the recommendations of an SGPC sub-committee meeting, things should have been put in perspective.

When contacted, Boparai said the authentication of the "kalgi" had already been proved. He admitted that it was in Canada two years back but was shifted to England.

"We have done our duty by Guru's blessings by bringing it back. Now it's up to Akal Takht and SGPC to decide about its preservation and display after eight to 10 days," he added.

satguruji@gmail.com

Besides verification of authenticity, proper preservation is equally important. After all it's a question of sentiments of the community, waiting to have a look at the holy plume of Guru Gobind Singh

AVATAR SINGH MAKKAR
SGPC chief

There is no doubt about the authenticity of the 'kalgi' and it is being shifted for proper preservation. It would be back on display after eight to 10 days

JATHEDAR GURBACHAN SINGH
Akal Takht Jathedar

ਨਕਲੀ ਕੱਲਰੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਅੰਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾ ਦੇ ਦਰਸਨਾ ਲਈ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਇਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਗੁਪਤ ਸਮਝੇਤੇ ਵਾਲੀ ਕੱਲਰੀ ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਸ਼ੁਰੂ ਪਰ ਅਖਬਾਰੀ ਖੱਬਰਾ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ॥੩॥

SGPC for chemical test of Kalgi

VARINDER WALIA
TRIBUNE NEWS SERVICE

AMRITSAR, JULY 4

SGPC president Avtar Singh has favoured chemical testing of the Kalgi, said to be worn by Guru Gobind Singh, to cross-check its (relic's) age, but the research team comprising Punjab cadre IPS officer Harpreet Singh Sidhu and Kamaljit Singh Boparai have opposed this.

The report prepared by the duo states: "The research team's conscience and belief did not permit it to take samples or dissecting/cutting material from the Kalgi for chemical tests to ascertain its age etc. As the research team is not willing to venture into this area, it is open to Sri Akal Takht Sahib to pursue this option. However, the team said, for the purpose of information, it is pointed out that according to expert opinion there is no chemical test that can be conducted on the Kalgi".

The report claimed that research began on broad parameters and keep-

ing in view verifiable points the search narrowed in a phased manner. "This approach is also the reason that it has taken the research team many years of work in India and overseas to gain possession of the Kalgi".

However, the team in its report has said they did not want to reveal the names of the persons who possessed the relic. "Owing to reasons of confidentiality, the research team regrets that the identity of the collector/group of collectors from whom the possession of the Kalgi was eventually obtained, cannot be disclosed".

The report said the issue was to examine whether the Kalgi recovered by the researchers was indeed the original Kalgi of Guru Gobind Singh. "Quite obviously, there is no eye-witness to prove that the Kalgi is indeed the one worn by Guru Gobind Singh or an unbroken line of publicly documented and acknowledged ownership. Had the matter been public knowledge, the Kalgi could have been recovered many decades earlier. The researchers have therefore pieced together facts to examine the authenticity of the Kalgi".

The report states the possession of the Kalgi by Maharaja Ranjit Singh is proved from the records of the Lahore Durbar and other sources.

ਸਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਲਈ ਕੈਮੀਕਲ ਟੈਸਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨੱਕਲੀ ਕੱਲਗੀ ਦੇ ਨਾਇਕਾ ਨੂੰ ਚੁਨੌਤੀ॥੮॥

Kalgi: Chemical test opposed

MANAV GHUMAN
TRIBUNE NEWS SERVICE

LUDHIANA, JULY 7

If the Kalgi of Guru Gobind Singh does not find place at Sri Akal Takht Sahib, its donor may think of lending it to a museum in the country.

"But subjecting the Kalgi to chemical tests is not acceptable. This will amount to violating the Rehat Maryada," says a donor.

The donor is against the chemical testing of the Kalgi as it will distort its originality.

"It will be against the Mary-

da as it will be dissected for chemical testing. I will like to present the Kalgi of the 10th Guru in its true form," said Kamaljit Singh Boparai, donor at Ludhiana.

"I wanted the Kalgi displayed at Akal Takht. If the SGPC does not change its decision, I might think of lending it to a museum," said Boparai.

Boparai added that he had handed over the Kalgi at Akal Takht on June 30, but instead of displaying it for pilgrims, it had been kept in the store with general items.

He added that some persons were saying the Kalgi was not authentic as Lord Dalhousie's family did not know about its whereabouts while it was in the possession of Lord Dalhousie for quite some time.

Clarifying Boparai said, "Lord Dalhousie's family had no knowledge of the Kalgi after it was taken possession by Col WH Broun from the Victoria and Albert Museum in 1898. The fact that Dalhousie's family did not have knowledge of the Kalgi does not mean it does not exist," he said.

ਪਰ ਨਕਲੀ ਕੱਲਰੀ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ।

ਨਕਲੀ ਕੱਲਰੀ ਦੇ ਨਾਇਕ ਕੱਲਰੀ ਦੇ ਕੈਮੀਕਲ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ॥੫॥

MINUTE PAPER.

Department
of Science and Art.

Registered No.

DEPARTMENT OF
21 JUN 1898 27257
SCIENCE & ART

C. I. Clarke

8 VI 98

Mr. W. H. Brown is willing to lend a
Jewelled Dagger & other articles to
Muse.

Minutes are not to be written on this page or on the enclosed document, but consecutively on
the next and following pages of this Minute Paper.

Division or Officer.	Date of Reference.	Division or Officer.	Date of Reference.
SAR	21. 6		
MUSEUM	22 JUNE		

ਲਾਰਡ ਡਲਹੋਜੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਵੱਸਤਾ ਮਿਉਸੀਅਮ ਨੂੰ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਪੰਨਾ।

असल सदाल

दिस भारतीय दिस अमर सद्वाल हिंदौ के बी मे बल्की न उपरान्त त न मिथुन वं ये बोह
हत, दिस ऐसी बल्की है मिथुन भारत
दमोदर प्रिय से ग्रंथामन्त्र द्वा विकार है। म
ल्ही।

ਗਵਾਚੀਆਂ ਕਰੀਆਂ

ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਧਰ ਵਿਤਿਗਮ ਦੀਆਂ
ਕੁਝ ਕਤੌਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾ ਮਿਹਨਾ ਹੀ ਅਗਲ ਵਿਚ ਸਾਰੇ

ਕਲਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਈ ਗੁਆਚੀਆਂ ਕੜੀਆਂ ਸੱਭਲ ਦੀ ਸੋਝ

महाराजा राटोड विधि दे उपेष्ठन दे
एवं ग्रन्थ से वापस विधि ने प्रेषण दे
अंतर्भुक्त हो अपेक्षा उपेष्ठन दीपा योग
भौतिकी कु देस पट्ट देस उपरा दी विधि वापस
बटाही तो, योग बहुत साक्षात् बोला ना कहि दे
वि उपरा विधि सात् प्राप्ति हो बहली कु 'बहली

ਏ-ਵੰਚ (ਜਾਵ ਲੋਦੇ ਜਾ ਵੰਚ ਦੀ ਵਹਤਾ) ਹਿਲਿਆ
ਕਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੋ ਦਾ ਖੋਲਦੇਂਦੀ ਅਗੁਵਾਦ ਮੇਂ
ਵਾ ਸੱਤਾਂ ਸੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਰਿਚ ਦੀ ਟਿਕੋਣੀ
ਹਿਲਿਆ ਕਿਆ ਸੀ।

मेरा उत्तराधिकारी नियंत्रण के लिए पूरी दार्शनिक व्यवस्था
हो गई है। इसके अनुरूप आज भी विदेशी संघर्षों में भाग
लेने की विकास विभाग की विदेशी संघर्षों में भाग
लेने की विकास विभाग की विदेशी संघर्षों में भाग
लेने की विकास विभाग की विदेशी संघर्षों में भाग

सिंह, न उत्तर सिंह द्वारा नूपुर लखन प्रेमा-
मा ने अभी द्वारा बाटों नाशन लगाया जब भी न
लोग। अभी द्वारा बाटों बड़ा बड़ा है तो ऐसा
विवरण नहीं नाशन करता। इसकी दूरी से बहुत
अधिक सी मात्रावाला ब्रह्मदत्त सिंह द्वारा
प्राप्ति करनी चाही है और उसकी बातों को देखी
पर द्वारा नूपुर लखन का आपात विवरण
करनी चाही है ताकि उसकी बातों को देखकर
उपर्युक्त विवरण दीजिए। न तब लखन सिंह द्वारा
कर्तव्य की तरफ आवश्यकता न हो तब वह
उपर्युक्त विवरण दीजिए।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਲਕੀ ਹੈ ਕਿ ਅਖੀਰ ਵਾਸਤੇ ਟੀਮ ਦੇ
ਸ. ਕਲਕਸੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਿਛਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
ਬਲਕੀ ਪੁੱਛ ਸ਼ੇਂ ਰਾਈ ਸੈਨਨ ਦੇ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਤੋਂ
ਲੋਕਚਰ ਅਗਲੀ ਪਾਂਥ ਜਾ ਕਿ ਹੈਂਡੀ ਕਾਈ ਤੋਂ 12
ਅਕਤੂਬਰ 1996 ਨੂੰ ਸਾਫਟ ਟੱਲੋਵਰੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ
ਬਲਕੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂਟ ਵਡੀਨ ਨੂੰ ਕਪਾਮ ਦੇ
ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

लग्ये हैं अबो। उसी से मेरे तर वालादा उसी से
जीवनमें प्रवर्तित हुये बदला उत्तु दे दिय
जिवनकाल का नामांगन भी था जब तब
उत्तु दे वहां पर वापस पैदा हुआ 104.
एक दृष्टु कानून दीवाना न हुआ है, वह आ गयी
निष्ठा दिय विश्वे दीर्घी अप्तन करने दे
करवाकी। एक दृष्टु कानून चुप रखने दे
जीवनमें विश्वे दीर्घी अप्तन करने दे
उत्तु दे वहां पर वापस पैदा हुआ 104.
एक दृष्टु कानून दीवाना न हुआ है, वह आ गयी

ਾਂ ਸੱਭਣ ਦੀ

प्रिय साह भगवान् दीक्षा लक्षण
विचें हित तं हित है वा तो ता
सत्त्वोप सिंह है समर्पणी यी हित
ब्रह्मदीनी से महाराजा तं हसी हो । तु
मौ पीठ सह शाह बंध क्षेत्र व
मह बाह ऐटीव द्वारा देखे हैं
कलमजीव सिंह बैपत्रा तं त
हित है वा आहे उह ? ना हित दं ए
ऐटीव द्वारा बंध दिवे ते व
उत्तमादे ?

ਇਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੀਜਾਂ ਕੇਣ ਤਨ
ਭੈਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੰਖ ਦੀ ਵੱਡਿਆ ਹੈ ਜਿਥੋਂ
ਸਾਰੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਮੌਜੂਦੇ ਨਾ ਹਨ
ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਥੋਂ
ਇਹ ਕਿਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਵਸਾਵੇ ਸੱਚ ਕਾ
ਤਾਂ ਇਹ ਬਾਣਦਾ ਰਹੇਂਦੀ ਹੈ ਕਿਵੇਂ
ਉਸ ਦਾ ਠਾਂਕ ਸਾਫ਼ ਮਟੇ ਰੂੰਨੀ ਅਤੇ

विद्यं संब्रह ते पृथि वसु शाहिव ताल
जीवं रो पूर्णांतर नाट विद्या
विद्यं विद्यितराम से शुद्ध पूर्णांतर
लोकं पूर्णो वर्गोम विद्या जीवं
हु एयो बहातो भैन किंवा
महावरा इत्तिष्ठ विद्य दे देवांगों

ਮੈਂਹਾਂ ਅਤੇ ਮੱਕੜ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ
ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਕਮੇਲੀ ਸੋਟ ਦਿਉ ਦਿੰਦੀਆਂ
ਵਿਖੇ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆਂ ਦੇ ਥਾਂ ਪਾਂ ਦੇ
ਦਿੰਦੀਆਂ ਵਿਖੇ ਆਂਧੀਆਂ ਤੋਂ
ਸਾਰ ਵਿਚ ਕਾਗਡੀ ਦੀਂਦੀਆਂ ਵਿਖੇ
ਵਿਖੇ ਵਿਖੇ ਤੇ ਰੁਹਾਂ ਵਿਖੇ ਵਿਖੇ
ਦਿੰਦੀਆਂ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਅਤੇ
ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਵਿਖੇ ਵਿਖੇ
ਵਿਖੇ ਵਿਖੇ ਵਿਖੇ ਵਿਖੇ

三

ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੋਈ ਕੜੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ।

ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਕਲਰੀ ਤੋਸ਼ਾਖਾਨਾ 'ਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1 ਜੁਲਾਈ (ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ)–ਬਰਤਾਨੀਆ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਲਰੀ ਨੂੰ ਫਿਲਹਾਲ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਥੇ ਤੋਸ਼ਾਖਾਨੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਝੋਭਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵੀਂ ਥਾਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇਰਾਨ ਅੱਜ ਇਥੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਇਸ ਕਲਰੀ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ

ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਮੱਲ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸਕੱਤਰ ਸ: ਦਿਲਮੇਘ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ: ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 8 ਤੋਂ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਥਾਂ ਬਣ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਕਲਰੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਦਸਰੇ ਪਾਸੇ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ: ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ ਨੇ ਕਿੱਤੂ–
(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 2 ਕਾਲਮ 3)

ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਕਲਰੀ...

(ਸਫ਼ਾ 1 ਦੀ ਥਾਂ)

ਪੰਤੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਸ: ਸਰਨਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਹ ਕਲਰੀ ਦੀ ਆਖਦ ਥਾਂ ਅਕਾਲੀ ਸਰਬਾਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿੰਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।

ਦੁਬਿਧਾ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੋਸ਼ਾਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਖੱਤਮ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਘੜੀ।

ਨਲਕੀ ਕਿਆ ਹੈ ਅਸਲੀ ਕਿਆ ਹੈ, ਫੈਸਲਾ ਹਵਾ ਵਿੱਚ॥੯॥

ਕਲਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਮਾਮਲਾ ਲਟਕਿਆ

ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 20 ਨੂੰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 10 ਜੁਲਾਈ (ਹਰਮਿਤਰ ਸਿੰਘ)–ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਇਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਕਲਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਅੰਜਸ਼ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਅੱਜ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਅੱਠ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਿਲਮੰਘ ਸਿੰਘ ਕਨਵੀਨਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ. ਸੁਖਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, ਸ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪ੍ਰਾਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਸਾਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਚਾਰ ਦਰਚਾ ਅਧੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਆਪੂਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਕੋਈ ਸਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 20 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇਂਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਉਪਰੰਤ ਸ. ਦਿਲਮੰਘ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਕਲਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਥੈਠੇ ਸ. ਦਿਲਮੰਘ ਸਿੰਘ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਸੁਖਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ ਤੋਂ ਹੋਈ।

ਅਨੱਤ ਮਿਤੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨਿਰਣ ਦੇ ਪੰਨੇ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ।

ਕਿਸੇ ਨਿਰਣ ਦੇ ਪੰਨੇ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 20 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਇਗਲੈਂਡ ਤੇ ਇਕ ਸਿੱਖ ਵਲੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਕਲਗੀ ਬਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਵ ਵਲੋਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਪਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹੋ ਪਏ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਨਿਰਣ ਦੇ ਪੰਨੇ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ।

ਘੋਖ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਨੀਤੀ।

ਪੜਤਾਲੀਆ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੱਕਲੀ ਕੱਲਗੀ ਦੇ ਰਾਜ਼ਦਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਇਸ ਲਈ ਟਾਲ ਮਟੋਲ ਦੀ ਨੀਤੀ॥੧॥

Decision eludes SGPC's panel

SANJAY BUMBROO
TRIBUNE NEWS SERVICE

AMROTSAR, JULY 20

The fact-finding committee formed by the SGPC to know the authenticity of the holy Kalgi (plume) of Guru Gobind Singh failed to reach any conclusion here today.

Besides coordinator of the committee Dalmegh Singh, who is also SGPC secretary, SP Singh, member, National Museum, New Delhi, and eminent scholars Mohan Singh, Sukhdial Singh,

Kalgi Issue

Kamajit Singh Boparai, besides noted researchers Balwant Singh Dhillon, Kripal Singh and Balwant Singh Jaura, were among those present in the meeting.

The researchers had earlier said the detailed physical descriptions of the Kalgi were not available in historical records in Sikh history.

However, the committee members have decided to again hold a meeting in the near future.

ਘੋਖ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਫੇਰ ਬੇਨਤੀਜੀ ਮੀਟਿੰਗ ।

ਪੜਤਾਲ ਕਮੇਟੀ ਬਨਾਮ ਟਾਲਮ ਟੋਲ ਕਮੇਟੀ॥੯॥

SGPC go-ahead to probe panel despite Jathedar's opposition RS member says Kalgi not 'genuine'

VARINDER WALIA
Tribune News Service

AMRITSAR, JULY 6

Even as the Jathedar of Akal Takht, Giani Gurbachan Singh, has convened a meeting of Sikh clergy on July 8 here, the SGPC president directed Dalmegh Singh, secretary of the committee, to convene an emergency meeting of the five-member fact-finding committee to check the authenticity of the Kalgi brought by two-member research committee here on June 30 in a "hush-hush manner".

An unsavoury situation has been created in the Panthic circles due to the diametrically opposite stands taken by both the SGPC president and the Jathedar of Akal Takht. The SGPC president told The Tribune that being a supreme Sikh body, it was the fundamental duty of the committee to get the authenticity of Kalgi checked. He alleged that Kamaljit Singh Boparai, one of the two members of the research committee, was in the office of the committee on June 26, but he did not inform him that he was bringing the relic in a chartered plane from New Delhi on June 30. However, the Jathedar claimed that the Kalgi was genuine and anybody could check its record available with him.

Meanwhile, Rajya Sabha member Tar-

Iochan Singh, who had visited England in 1975 in search of the Kalgi worn by Guru Gobind Singh, alleged that the relic brought on June 30 did not seem genuine. The Rajya Sabha member said it was on April 6, 1849, that Punjab was annexed and Maharaja Dilip Singh was deposed. Dr John Logan was appointed Superintendent and Lady Logan was to look after Maharaja Dilip Singh. A list of the artifacts lying in Maharaja Ranjit Singh's Toshakhana was prepared in Persian language by Mir. The

English translation of the list was done by Dr Logan. The Kalgi, Kach (the plume of Guru Gobind Singh) figured in the list. All artifacts were taken to Kolkata and then to London.

In 1965, Dr WC Archer found the holy weapons of Guru Gobind Singh, which were also taken from Toshakhana and these weapons were purchased by the Indian government and were brought to India. These are at present preserved in Anandpur Sahib. He said he had visited London in 1975 and met Kunwar Natwar Singh, who was Deputy High Commissioner. Natwar Singh introduced him to Dr WC Archer and both had dinner at his home with Lady Archer who was in charge of India Office Library. I discussed with Dr Archer about the trace of the Kalgi. Tarlochan Singh claimed that during his visit he met Dr Robert Skeleton, Head of Asia Section of Queen Albert and Victoria Museum.

"Later on, Dr Archer informed me that he met everyone connected with the Lord Dalhousie family and all British families but failed to get any clue about the Kalgi. He was very emphatic that the word Kalgi, Kach could not be retranslated since it was very well examined in 1849 by both Punjabi and English officers."

ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੱਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਮ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਆਪਸੀ ਤਾਲ ਮੇਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।
ਹਰੇਕ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਸਮਾ ਟਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

੧੪ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾ ਜੋ ਅਕਾਲ ਤੱਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਤਾਲ ਮੇਲ ਦਾ
ਅਭਾਵ ਸੀ ਉਹ ਹੁਣ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਨੁਕਸਾਨ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ। ਜੁ ਮੇਵਾਰੀ ਕਿਸ ਦੀ? ੧੦।

List of Jewels, Arms, etc.

Received from W. H. Broun, Esq., - 9th June, 1888
for the South Kensington Museum.

✓ Indian Belt - Gold Discs - 20 - each disc with central emerald, surrounded by 6 rubies (but a ruby is missing from one of the discs).

✓ Belt Clasps - Gold. 3 large emeralds, 16 large rubies.

✓ Three Buckles of belt - Gold - Jewelled with 2 emeralds and 16 rubies.

Limoges Enamel Salt Cellar; figure of hunter with bow and arrow, two dogs and a wild pig in the cellar; round the pedestal 6 figures probably Minerva, Diana, Mercury, Mars, Hermes, and another (rim loose, enamel damaged and missing).

✓ Royal Burmese Gold Basin - studded with rubies round the rim (dented at base).

✓ Gold and Enamelled Amulet - containing Scroll Shah Alum (Persian (dented and enamel missing).

Seven Indian Daggers:-

✓ (1) White Jade Handle inlaid with gold, decorated with flowers, 4 (one missing) an emerald and 5 rubies at the end of the handle and $\frac{3}{8}$ rubies in the flowers and $\frac{3}{8}$ small rubies at the base of the handle, red velvet scabbard, mounted gold.

(detached black bead in paper, blade rusty, 2 flowers detached).

✓ (1) French grey Jade handle inlaid with turquoise and rubies, green velvet scabbard mounted gold and inlaid with rubies, turquoise and emeralds. (portions of gold mount missing from hilt).

✓ (1) Agate stone handle made inlaid with gold, red velvet scabbard brass or gold mounted. (gold tip discoloured).

✓ (1) White jade handle, carved flower, red velvet scabbard, mounted with gold wings.

ਪੰਨਾ 4 ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕੱਲਗੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਜੋ ਨਵੀਨ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਲਾਰਡ ਡਲਹੋਜੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਲੈ ਗਿਆ ਅੱਤੇ ਇੰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

ਅਖਬਾਰੀ ਖੱਬਗਾ(ਨੰਥੀ ਹਨ) ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼।।

ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਸਲ ਕਲਰਾ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦਾ 'ਸਿੱਖ ਹੈਰੀਟੇਜ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ' ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਥਤ ਸੌਂਪਗਾ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦਾ 'ਸਿੱਖ ਹੈਰੀਟੇਜ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ' ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਸੌਂਪੇਗਾ

(ਸੁਫ਼ਾ 3 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਪਰਮਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਾਨਸਾ ਅਤੇ
ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪੇ ਬਲਾਵਿੰਦਰ ਪਾਲ
ਸਿੰਘ ਨੇ ਏਸ਼ੀਆ ਕਿ ਸ ਕਾਨੂੰਨੀਤ ਸਿੰਘ
ਬੋਧਾਏ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ.
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਧੁ ਵੱਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਈ ਦਾ ਹੈ
ਇਹ ਕਲਗੀ ਬਠਾਨੀਆ ਦੇ ਉਕਤ
ਪੁੰਜ ਅਜਾਇਥਵਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਈ
ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੰਚਾਰ ਵਿਚ
ਕੀਤੇ ਗਈ ਪਾਂਘ ਵਿਚ ਜਾਹਮਣ ਆਇਆ
ਹੈ ਕਿ 1851 ਵਿਚ ਟੌਸਟ ਇੰਡੀਆ
ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸਿੰਘ ਟਿੱਹਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ
ਕੁਝ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਨੀਆਂ ਲਾਵਲ ਫਲਹੋਸੀ ਨੂੰ
ਸੀਧੀਆ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜੀਸ ਦੀ
ਕਾਨੂੰਨੀਤਾਤ ਪਿਛੀਆ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ।
ਇਸ ਕਲਗੀ ਦੇ ਲਿਵਰ ਲਾਭਡ ਫਲਹੋਸੀ
ਵੱਡਾ ਬਲਾਵਣੀ ਸਮਾਨ ਦੀ ਮੁਕੀ ਵਿਚ ਵੀ
ਆਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡਿਆ ਕਿ 9 ਜੂਨ,
1898 ਨੂੰ ਲਾਵਲ ਫਲਹੋਸੀ ਦੇ ਜਵਾਬੀ
ਕਰਨਲ ਬਾਬਿਨ੍ਹੁ ਮੇਚ ਬਣਾਉਣ ਨੇ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੀਆਂ ਬਾਬੀਮੰਤੀ ਦੀਆਂ
ਹਿਤਟਾਹਾਂ ਅਤੇ ਮੇਲਵਹਣਾਂ
ਅਗਨਤ ਵਜੋਂ ਬੈਧੀਆ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ
ਛਟੀ ਸੜੀ ਵਿਚ ਕਲਗੀ ਨੂੰ 'ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੋਸਟ
ਕਲਗੀ' (ਗੁਰੂ ਗੋਲਡ ਹੈਲ ਕਲਗੀ ਕਹਿ
ਕੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਲਗੀ
ਦਾ ਦੀ ਇਕ ਨੈਕਸ਼ੀਦਾਰ ਛੇਖੀ ਵਿਚ
ਥੰਦ ਸੀ। ਅਜਾਇਥਵਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ
ਮੁਠਾਕਥ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1898 ਨੂੰ
ਕਲਗੀ ਸੌਨੌਰ ਉਕਤ ਸਾਰੀਆ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਨੀਆ ਅਜਾਇਥਵਰ ਵੱਡਾ ਕਰਨਲ
ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਵਾਹਿਮ ਕਰ ਦਿੰਤੀਆ
ਗਈਆ। ਅਜਾਇਥਵਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ
ਵਾਪਸੀ ਮਹਾਂ ਕਲਗੀ ਕਿਥੇ ਅਤੇ ਕਿਸ
ਤੌਲ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਉਤ੍ਤੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ
ਕਮਲਸੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਪੁਰਾਂਦੇ ਨੇ ਉਕਤ
ਅਜਾਇਥਵਰ ਤੋਂ ਕਲਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਿਵੇਟ
ਕਾਸ਼ਤੇ ਵਿਚ ਬਾਨੂਨੀ ਨਿਗਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
ਜਿਸ ਦੇ ਮਹਾਂ ਵਿਚ ਅਜਾਇਥਵਰ ਨੇ
11.8.1999 ਨੂੰ ਸ ਬਾਕਾਰਾ ਨੂੰ ਇਹ
ਪ੍ਰਿਵੇਟ ਨਿਗਮ ਦੀ ਕਿ ਅਜਾਇਥਵਰ ਕੇਵਲ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣਾ ਕਿ ਸ

ਬੋਗਾਏ ਅਤੇ ਸ਼ਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਕਲਗੀ
ਡਿਰ ਕਿੱਥੇ ਲਿਆਂਦੀ, ਸ਼ ਖਾਲਸਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰ-
ਬਲਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤ
ਹੋਏ ਸਬੂਤ ਸੁਮੱਟੀ ਗੁਰੂਆਗ ਪਥੰਧਰ
ਕਮਟੀ ਵੱਲ ਕਲਗੀ ਦੀ ਜਾਚ ਸੰਝੇਪੀ
ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਮਟੀ ਨੂੰ ਸੰਪੇ ਜਾਂਗ।
ਊਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਲਗੀ ਦੀ ਰਸਾਇਟਕ ਜਾਚ ਦੀ
ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਊਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਨਾਲ ਸ ਸਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਲਡੀ, ਸ
ਅਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਥਾ ਅਤੇ ਸ ਤਿਮਰਜੇਤ
ਸਿੰਘ ਗੋਲੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

੧੪ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਸਬੂਤ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਉਹ ਹੁਣ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖੇਜਾਰਥੀਆ ਲਈ ਜੰਤਕ
ਕਰੇ। ੧੧।

‘ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਬ ਪੁੱਜੀ ‘ਕਲਰੀ’ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ’

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿੱਖ ਵਿਦਾਵਾਨ ਨੇ ਕੀਤਾ ਅਹਿਮ ਇੰਕਸ਼ਾਫ਼

ਜਾਰੀ ਦੇ ਲਾਗਨੂੰ ਹਾਂ ਮਨਸ਼ੀਤ ਸਿਖ ਰੰਧਾਵ ਦੇ
ਪ੍ਰਤ ਲਈ ਹਾਈ ਇਕਿਊਂਸਕ ਕਲਗੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ,
ਜੋ ਗੁ-ਬੁਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਿਆਂਦੀ ਕਲਗੀ ਨਾਲ
ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਇਹਾਂਤੇ 'ਤੇ ਲਾਭਦਾਰਾਂ ਰਸਾਵਿੰਚ ਰਹਿਅਾ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਆਏ ਸਨ ਤੇ ਮਾਤਰੇਂ ਇਹਾਂਤੇ ਬਿਚ ਕੀ ਰਹਿਅਾ ਕਰਤਾਂ ਥਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਡੇ। ਸੂਝੀ ਬਾਰ 2003 ਵੀ ਬਿਚ ਕਲਤੀ ਲਾਭਦਾਰਾਂ ਕਿਵੇਂ ਕਿਲਾਵਾਂ ਲਈ, ਜਿਸ ਲੰਘਣੇ 'ਟੇਂਡਰ' ਦੇ 'ਗੱਡੀ' ਦੇ ਨਾਮ ਪਾਸ ਕੱਢ ਮੌਜੂਦਾ ਲਈ। ਇਸ ਸਿਖਦਾਰਾਂ ਹੇ ਕਿ ਬਿਚ ਵਿਚ ਸੁ ਕੰਬਲਨੀਂਡ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂਤੇ ਇਹੋ ਕਲਤੀ ਕੈਂਚਿਆਂ ਦੇ ਲਿਆਣ ਨਹੀਂ ਉਤਾਰਵੇਂ ਸਨ ਤੇ ਸੀ ਅਕਾਸ਼ ਪਤਾਂ ਦੇ ਲੰਟਾਰੇ ਉੱਡ 'ਤੇ ਬਲ ਨਾਵ' ਦੇ ਪੇਟਲ ਕਿਅਕਾ ਬਲਕ ਦੀ ਬੰਸਿਆਂ ਲਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰੇਤ ਵਿਚ ਹੀ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚ ਹੋ ਗਿਆ ਪ੍ਰਾਂਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ 'ਪੱਲ' ਇੰਦੇ ਤਾਂਹੋਂ। ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਥੀ ਕਲਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਲ ਸੁਪਾਂਧਿ ਦੀ ਹੋਰੀ ਗੀਂਡਰਾਂ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਿਆਂ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਿਹਾ ਕਲਤੀ ਉਟਾਰੀਂਦੀ 'ਚ ਕਿਸ ਬਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੇਤ ਸੀਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿਖਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ' ਨਹੀਂ ਏਸ ਸਥਦੇ। ਬੰਸਿਆਂ ਸੁਭਵਾ ਯਾਨੁਸਾਰ ਬਿਸ ਵੱਡੀ ਕਲਤੀ ਟੇਂਡਰ ਤੇ ਕੁਝੇਂਕੇਂ 'ਚ ਸੁ ਸੰਭਾਲ ਸਿੱਖ 'ਕੇ' ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਪੱਧਰਾਂ ਇਹੋ ਲਈ, ਕਿਵੇਂ ਪਿਛੀਂ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੀਤ

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਕੀਤਾ ਅਹਿਮ ਇਕਸ਼ਾਫ

ਨਰਸੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਰਤਨ ਸ਼ਾਮੀ ਕੱਖਤਾਈ ਕਾਈ ਸੰਜਾਰ ਸਿੰਘਾ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜੋਰਨ ਚੀ ਰਟਾਇਰ ਵੀ ਨਾਰਮਾ।

ਨੱਕਲੀ ਅਸਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਵਾਇਦ॥੧੨॥

UK family denies donating kalgi

Khushwant Singh | TNH

Chandigarh: In a fresh twist to the raging controversy over the authenticity of 10th Sikh master Guru Gobind Singh's kalgi (plume), and in what could cause a huge embarrassment to the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC), a UK-based family

FAITH FACTOR

has asserted that they neither donated it nor claimed it to be that of the Guru. It was simply "handed over" for a chemical test in the Cambridge, UK, to determine its authenticity, they said.

"Please note that at no point have we claimed that the kalgi is that of Guru

Gobind Singhji. We do believe that it dates back to 1800s (Guru Gobind Singh died in 1708), but have no documentary support for this and are no experts in the field," Atam Singh Sandhu, the elder son of late Chanan Singh Chan, an eminent UK-based collector of Sikh heritage items, told *The Times of India*.

► 'Boparai wanted to test kalgi', P 2

'Boparai wanted to test kalgi for age, authenticity'

Khushwant Singh | TNH

Chandigarh: In his reply to a TOI questionnaire on the controversy over 10th Sikh master Guru Gobind Singh's kalgi (plume) via e-mail, Sandhu wrote, "My father passed away (five years ago) before he was

able to document the plume's origins. I speak as his eldest son. Mr Boparai (a member of the SGPC committee which brought the kalgi to India) had wanted to test the kalgi for its age and authenticity and we allowed him to conduct that testing in the UK. This was

earlier this year in the Cambridge. We did had no idea that it had left the country (despite several assurances that we would be informed if the kalgi were to be tested anywhere other than the Cambridge) until we saw reports in the Indian media," he wrote.

The row over the authenticity of the plume had erupted immediately after the SGPC committee had brought the plume to India on June 30. The flap in Sikh circles over its authenticity has forcing the SGPC to set up a fact finding committee.

ਜਿੱਥੋਂ ਨਕਲੀ ਕੱਲਰੀ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਉਹ ਪਰਵਾਰ ਹੀ ਇਨਕਾਰੀ।

ਜਿਹੜੇ ਪਰਵਾਰ ਕੋਲੋਂ ਕੱਲਰੀ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਉਸ ਕੋਲ ਹੀ ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਪੇਥੀ ਹਰਿਦਾਸ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੀ? ||੧੩||

1 Reg

TO BE SERVED.

Form 4/1
Adm.

DEPARTMENT OF SCIENCE AND ART

STOREKEEPER'S OFFICE.

DEPARTMENT OF
SCIENCE & ART
7 JUNE 1898

2 AM

10 June 1898

Art Museum

Division.

REPORT ON OBJECTS, RECEIVED FROM—

NAME.

ADDRESS.

W. H. Brown Esq.

Colston

Haddington
N.B.

Minutes are not to be written on this page, but consecutively on the following pages of this paper.

OBJECTS.*

Number.

A Collection of Jewels and Arms as detailed
on attached list

Acknowledged

10/6/98
Delivered to Art Museum

10 June 1898

16 June 1898

17 June 1898

पृष्ठा ३

Minutes to be written consecutively.

To John Donnelly.

M^r W H Brown, a relative of the late Marquis of Dalcouse, called at the Museum on Monday respecting a collection of jewelled arms, etc. made by the Marquis when in India before 1850.

I have inspected the objects and recommend that a small selection of them should be received on loan, including a cup and thumb ring each made from a separate emerald, daggers, gold Ceylon bowl, a Limoges salt cellar, and two 18th cent^y English watches. These will not occupy much space and room can be found for them.

As Mr Brown is leaving London tomorrow night it is necessary that immediate action should be taken.

A. J. Evans

7 June 1895

States/

Please send tomorrow morning at ten to N° 33 Duke Street St James, a round from M^r W H Brown, in approval for loan, one jewelled dagger, a gold jewelled bowl and other small objects.

Offices

Noted to count

July

This is to certify that

the above is true

Kalgi issue: SGPC forms 5-member committee

VARINDER WALIA
TRIBUNE NEWS SERVICE

AMRITSAR, JULY 3

SGPC president Avtar Singh today formed a five-member high-level committee of Sikh intellectuals to check authenticity of the Kalgi. Jathedar Akal Takht Giani Gurbachan Singh had received the relic at the Rajasansi Airport without taking the committee into confidence.

The SGPC president said the way the relic was brought in a charted plane from New Delhi without taking the committee into confidence smacks of suspicion. He said both Harprit Singh Sidhu, a Punjab cadre IPS officer, and Kamaljit Singh Boparai were not coming forward to reveal the name of the per-

son who possessed it.

"After all it is a matter related to the sentiments of crores of people and nobody could be allowed to hurt them", he said. "Why the charted plane was hired from New Delhi?" asked the SGPC president. He said the SGPC had received a number of complaints from the Sikh masses in this regard.

The fact-finding committee is comprised Kirpal Singh, Balwant Singh Dhillon, Dilmegh Singh, Sukhdyal Singh and Chawla. The probe committee will submit its report to the committee shortly.

Former Jathedar Akal Takht Bhai Ranjit Singh also raised questions on the authenticity of the relic. There are many "missing links" in the story, narrated by the committee.

ਕੱਲਰੀ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗੱਠਣ।

WON'T REVEAL 'KALGI' SOURCE, SAYS PROCURER

HT Correspondent

■ chdnewsdesk@hindustantimes.com

AMRITSAR: It seems the mystery over the authenticity of the kalgi (plume) said to have belonged to Guru Gobind Singh is not going to be resolved any time soon.

One of the two researchers who arranged its return from England, on Monday refused to tell a Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee panel who he got it from. Kainaljit Singh Boparai, who appeared before the panel constituted to ascertain the article's authenticity, said he had promised confidentiality to the person who had it in his possession. The panel has decided to do "deep research" on the matter, taking help from England-based Sikhs. Regarding a proposed carbon-dating test to determine the age of the kalgi, there is still no consensus.

ਸਬੂਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੱਸਦੇ। ਇਹ ਕਿਹੜਾ ਗੁਪਤ ਗਿਆਨ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰਾਪ ਸੀ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਵੀ ਨਾਮੁਕਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆਂ।

ਗੁਪਤ ਇਤਿਹਾਸ, ਗੁਪਤ ਦਾਨ, ਗੁਪਤ ਸਮੈਤਾ, ਪਰ ਕੱਲਰੀ ਅਸਲੀ। ਸਾਡੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੀ ਇਸ ਵਧਾਰੀ ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। ੧੯੮੧।

ਬਰਤਾਨੀਆ ਤੋਂ ਆਈ ਕਲਗੀ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਮਾਣਕਤਾ ਘੋਖਣ ਲਈ ਹੋਈ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ 'ਚ ਅੱਜ ਹੋਈ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰਮਟੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ: ਦਲਮੰਧ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਹੋਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਤਸਵੀਰ: ਨਿਰਮਲ ਸਤ੍ਤਾਗਿ

ਕਲਗੀ ਬਾਰੇ ਮੀਟਿੰਗ ਫਿਰ ਬੇਸਿੱਟਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 20 ਜੁਲਾਈ (ਜਗਤਾਰ ਸਿੱਖ ਲਾਈ)–ਬਰਤਾਨੀਆ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਕਲਗੀ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਮਾਣਕਤਾ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਇਥੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਫਿਲਹਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅੱਜ ਵੀ ਕੋਈ ਨਿਰਣ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਘੋਖ ਉਪਰੋਕਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਛੇਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਹਿਨ੍ਦੇਂਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੂਹ ਸਹਿਤ ਸੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਇਕੱਤਰਤਾ ਹਾਲ 'ਚ ਹੋਈ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸ਼੍ਰਮਟੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ: ਦਿਲਮੰਧ ਸਿੱਖ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਇਸ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਕਈ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਸੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਰ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇਸ ਕਲਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਕਤਾ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੇ ਫਿਲਹਾਲ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਲੰਗੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਉਕਤ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਲਗੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤੇ ਵੀ ਕਲਗੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਬੰਧੀ ਤੱਕ ਮੰਨਾਵਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਓਥੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਤੱਕ ਮੁਹਾਲੀ ਕਲਗੀ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਰੋਗ ਸੁਨਹਿਰੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਕਲਗੀ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਹਿੱਸਾ ਸਿਲਵਰ (ਤਾਈ) ਰੋਗ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਿਦਵਾਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਲਗੀ ਦੇ ਤਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੱਖ ਬੋਧਾਵਾਏ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਖਲ ਹੋਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਉਪਰੋਕਤਾ ਵਾਲੀ ਕਲਗੀ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਪੱਧਰਿਨ੍ਹ ਲਾਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੈਟਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੱਸਲੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਜੰਤਕ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਕਹਾਵਤ ਹੈ: "meetings are for eating and cheating."

ਅਖਬਾਰੀ ਦਾਅਵੇ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਤੀਜਾ ਜੀਂਗੇ॥ ੧੫॥